

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Variarum bestiarum figuræ, in quas se stygius Vertumn[us] transfigurat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

quidem asperiores corporis dolores, sed imperterritus durabat mente pernigili. Et licet gemitum vulnera carnis exprimerent, sensu tamdem permanens, quasi de inimicis luderet, loquebatur. Si virium aliquid haberetis, sufficeret unus ad praelium: sed quoniam Dominu[m] vos eneruante, frangimini, multitudine tentatis inferre terrorru[m]: cum hoc ipsum infirmitatis indicium sit, quod irrationabilem induit[us] formam bestiarum. Rursumq[ue] confidens aiebat: Si quid valeris, si vobis mei potestatem Dominus dedit, ecce praesto sum; denorate concessum: Si verò non potestis, cur frustra nitimini? Signum enim crucis, & fides ad Dominum, inexpugnabilis nobis murus est. Certant pictores de his monstris inferni penecillo exprimendis. Videtur enim Stygius archipirata omnes copias totamq[ue] classem suam, contra unum hunc Christi heroem conuocasse. Sed nihil effecit, sciuit enim Antonius, se contra laruas pugnare, tantoque fuit clarior eius victoria, quanto plures diuersioraque hostes superauit.

Has autem laruas, fumum, fucum, pigmentum, hanc caliginem & fuliginem, quam Acherons omnem, velut in conflugem collectam, opposuit Antonio, alias etiam saepe seorsim induxit in theatrum. Meminit infesta à Tartaro domus in vita Theodori Siezorum Archimandritæ, Georgius presbyter, Theodori discipulus, in qua & hominibus, & iumentis plurimum molestiarum afferebant cacodæmones. In illa cùm domestici pranderent, aut coenarent, lapides in mensas à Spiritibus iaciebantur, & tela mulierum rumpabantur. Tanta quoque murium & serpentum multitudo domum occupabat, ut praformidine nemo ingredi auderet. Antiquum hoc est, nam & cum Eua in serpentis exuuijs, rem suam magnam voluit confabulari. Quin & Gertrudi ut præstigias officiasque faceret, in murem se contraxit; ille utique Angelus, qui olim vertice cælum tangebat, qui dicebat in corde suo: Ascendamus super altitudinem nubium, similis ero Altissimo; ecce ille Angelus, cuius operimentum fuerat omnis lapis pretiosus, nunc pugnaturus procedit, qua galea, qua lorica indutus? musculi eorū Nonnè hoc est grande monstrum, quod à pulchritudine Angeli, in formam musculi degenerauit? Tanti est tentare, op-

IV.

LIII. 2 pugnare,

pugnare, vexare hominem Numini seruientem. Ostensum est autem hoc vsq; malum Angelum vel in mure, vel in Æthiope atrū apparere, ut memores illius: *Hic niger est, hunc tu, Roma, ne, caneto, cum fugiamus.* Aliquando tamē assurgit, sc̄i; ostentat grandiorē. Fundum Barbilianū, ob flagitosam incolari vitam, assiduè vehementerq; infestans, in forma ferocioris tauri, nunc oves insectabatur & fatigabat, nunc gregumate; armentorum custodibus graues molestias afferebat, adeo, ut etiam quidam ipsorum, ob eas intemperies Furiāsq; solū mutare coacti sint. Huic tauro alio lanione opus non fuit, quām qui sacrī armis vteretur. Adfuit igitur S. Gregorius, qui *Litaniarū & aquælustralis præsidio* eū profligauit. Misera bestia, sis magna licet, magnum tamen inuenisti antagonistam, cūm Gregorium inuenisti. Meruerant quidem fundi incolæ, non iam æripides Martis boues, quibus ararent, sed igniuomuntalem Plutonis taurum; at præualuit sanctissimi Pontificis virtus sacrī armis contra profanissimum spiritum vtentis; ut & nos disceremus modum Auerni monstra fugandi. Piè ergo & sapienter agunt, qui nō solū Litanis Diuos inuocant, in fundorum & domorum suarum custodiā, sed etiam aquam lustralē & hominum cubiculis, & iumentorum stabulis vbiq; appendunt; asperguntq; cuius affusionem non potest pati sp̄itus ille, qui ad ignes est damnatus, authoratusq; Quid ni autem Vertumnus iste de tauro in equum, aut centaurum; & rursus de gigante in pygmæum mutetur? Ingrediamur in fodinas metallicas. An non ibi Spiritus Annebergicus operari os duodecim viros uno flatu interfecit? Contigit id in specu, qui *Corona Rosaica* appellatur, estq; argenti diues. Apparuit autem tunc specie equi habentis procerum collum, & truces oculos, ac velut adhinniens, ex immani riectu flatum emisit infernali sulphure venenatum. Nimirū ut non sine cupiditate, ita neque sine discrimine effodiuntur opes, quas natura in viscera terræ abstrusit. Hinc alter Schnebergicus spiritus, nigro cuello vestitus, qui in fodina Georgiana, operarium ē solo sublatum, in superiori loco maxima illius concavitas, quondam feracis argenti, non sine inclemēti corporis atti-

Io. Diacon. in
vita S. Greg.
lib. 4. s. 93.

Münkerus
lib. 1. Cosmo-
graph. c. 15.
ex Georgio
Agricola.

su collocauit. In multis alijs fodinis aurii, visuntur tripalmares masculi versicoloribus tunicis vestiti, qui velut Gryphes id metallum custodiunt; neque raro de vicinia audiuntur tanquam malleatores rupem extundentes. Ita neque villarum pecudum, neque villorum hominorum forma tam est vilis, in quam gigantes isti non intrent; in muscas, in formicas; in omnes figuræ.

Quia enim admodum rarum est damnatorum animas, vel ad breue tempus, ex Orco emitti, dæmones earum vice funguntur, in hominibus diuexandis, eamq; in rem varios vulnera mentiuntur. Qued credibile est Athenis Athenodoro cōtigisse de quo memorauit. Clarius tamen euenit Corinthi in domo Eubatidæ, vt memorat ipse Pythagoricus Arignotus. Inhabitabilis illa erat domus, propter terricula. Quod si quis inhabitasset, expansus subito fugiebat. Deciderat ergo iam, temerumq; rumpebatur. Nullus erat, qui ingredi anderet. Arignotus hec audiens, incantationibus & carminibus armatus, domum ingreditur. Umbram, si appareat, domo exacturus. Dum tacitus in vastissimo atrio sedens, ad lumen legit, adevit demon squallidus, hirsutus, & tenebris nigror: tentatq; si qua ratione terreat. & expugnet: & nunc in canem, nunc in taurum, nunc in leonem se vertit. Nihil his omnibus commouetur Arignotus; sed assumptus carmine, in quendam domicili tenebrosum angulum, Spiritum cōpulit, ubi mox ille disparuit. Manè sumtis ligonibus iussit effodi locum, ubi Spiritum se condentem noctu obseruarat. Inuenitur cadaver hominis defuncti, quod exhumatum, ubi sepultura fuit traditum, omnis infestatio domum reliquit. Vides varias figuræ dæmonis potestatem habentis ibi, vbi cadavera sunt suorum? Quanquam etiam in pœnam eorum, id permittere diuina Nemesis potuit, qui fortasse inibi locorum innocentem occiderunt; ac ne facinus erumperet, in eadem domo clam sepelirent. Vides dæmonem canem? vides taurum? vides eum, quæ circuit tanquam leo rugiens quarens quem devoret?

Vis etiam videre draconem? Audijt eum saltem allegoricè describi Iob, quem expertus est verberantem. Ecce Beheim, quem fecit cum, faunam quasi bos comedet: fortitudo eius

LXXXI 3

iustum-

V.

*Apud Lucian.
in Philopseude.*

VI.

Iob. 40, 14